

Tudor Mușatescu

S-a stins pe cerul literelor române, o stea de mărimea întii : Tudor Mușatescu.

Afirmația nu conține nici o exagerare. Când toate valorile își vor dobîndi adevărata lor dimensiune, se va vedea că opera lui Tudor Mușatescu se echivalează cu cele mai ilustre ale umorului universal. Nu mă gîndesc numai la opera lui dramatică originală — **Titanic vals, Escu...**, **Visul unei nopți de iarnă** sau **Sosesc diseară** — ci și la cele peste trei sute de localizări și adaptări, cărora Tudor Mușatescu, numai din modestie și probitate literară, le-a adăugat semnătura unui titular, depășit în carat artistic. Le-a socotit el însuși lucrări fără pretenții. O lectură atentă descoperă însă în aceste localizări subumile o risipă de umor irezistibil și de fantezie creatoare, de o profundă originalitate.

Și nu pot să nu mă gîndesc în această clipă îndoliată la opera lui lirică, de o inefabilă grație — **Vitrinele toamnei** — la uriașa lui operă de proză, adunată în volume, sau răspîdită prin diverse publicații, în care explodează același umor generos.

De la Caragiale încoace, a fost singurul scriitor care a îmbogățit dicționarul limbii române cu un substantiv : „mușatisme”, cuvîntul semnificînd logodna inteligenții cu zîmbetul, sub sigiliul unui haz fără pereche, de o demonică invenție, de o cuceritoare ingenuitate. Despre Oscar Wilde, mi se pare, s-a spus că și-a cheltuit în scris doar talentul, și în viață, geniul. Tudorică și-a risipit geniul și în viață și în scris, cu o egală, nesecată, dărnicie.

A făcut peste patruzeci de ani bucuria acestui popor și este pentru prima dată cînd pronunțăm numele Tudor Mușatescu, asociindu-l cu o lacrimă amară.

În clipa grea în care ne despărțim de un mare scriitor și de un încîntător prieten, ne rămîne doar răscumpărarea unei opere de o caldă umanitate, așezată la loc de cinste în inimile recunoscătoare ale milioaneilor și milioaneilor de spectatori și de lectori, pentru care scrisul lui Tudor Mușatescu a însemnat un dar de preț și de neuitat.

A murit Tudor Mușatescu, acest mare prieten al OMULUI, și dacă ar ști cît ne doare, și cît ne tremură mîna scriind aceste rînduri, sînt sigur c-ar spune, ca de-atîtea ori cînd ne risipea tristețea :

— Nu sînt de acord.